

باختين در قابي ديگر

دبورا جي هيٺو

مترجم: ستاره نوتاج

دبير مجموعو: مجيد پروانه پور

بنگالي

۱۳۹۹

فهرست

۹	سپاسگزاری
۱۱	مقدمه
۲۱	فصل ۱ زیبایی‌شناسی باختینی
۴۹	فصل ۲ خلاقیت و فرایند خلاقانه
۷۵	فصل ۳ هنرمند
۱۰۳	فصل ۴ اثر هنری
۱۳۱	فصل ۵ بررسی تفسیری: کلود مونه
۱۵۷	فصل ۶ بافتار، پذیرش و مخاطب
۱۸۵	نتیجه‌گیری
۱۸۷	یادداشت‌ها
۱۹۱	شرح‌نامه
۱۹۹	نمایه

زیبایی‌شناسی باختینی

جایی که من بزرگ شدم خبری از موزه‌های بین‌المللی و ملی بزرگ نبود. علاقه من به موزه‌ها از جوانی شروع شد، زمانی که برای نخستین بار تنها به شهر نیویورک سفر کردم. سال‌ها بعد خانه‌ام نزدیک موزه هنرهای زیبا (MFA)^۱ در بوستون بود و اغلب برای دیدن آخرین نمایشگاه‌ها و بازدید از گالری‌های مورد علاقه‌ام یا تماشای اثر هنری خاصی به این موزه سر می‌زدم. بعد از آنکه به سوی دیگر امریکا نقل مکان کردم، در یکی از بازدیدهایی که دیگر به ندرت رخ می‌داد در گالری‌های تازه تأسیس هنر افریقایی قدم می‌زدم. ناگهان با دیدن مجسمه‌ای از جنس بازالت که چهره‌ای مشخصاً انسانی داشت، میخکوب شدم (شکل ۱). ایستادم و به مجسمه خیره شدم، و مجسمه سنگی نیزگویی^۲ به من خیره شده بود. در دفتر یادداشت‌م چندین نقاشی کشیدم که بعدها الهام‌بخش آثار هنری خودم شدند. این تجربه یکی از معدود رخدادهایی بود که در آن نگرستن به هنر، زندگی مرا تغییر داد.^[۱]

این سنگ یکپارچه خاص به شکل تخم مرغ است، و بر روی آن چهره‌ای به صورت نقش برجسته حکاکی شده است. چهره مجسمه دارای بینی

تصویر ۱. سنگ حکاکی‌شده (آتال یا آکوانشی)، نیجریه، قرون هجدهم-نوزدهم، حق مؤلف
عکس متعلق به موزه هنرهای زیبا، بوستون، ۲۰۱۲.

کشیده، دهانی گرد که عمیق حجاری شده و چشمانی کوچک با چند خط ابرو است. وقتی که نخستین بار خطوطی را که بر روی چهره حک شده است، با دقت بررسی کردم، تصور کردم اشک هستند، اما احتمالاً به زخم‌آرایی^۱ نقاشی و خالکوبی‌های صورت اشاره دارند. خطوطی برجسته چهره را قاب گرفته‌اند و قسمت بالای آن صیقلی و گنبدی‌شکل است. خطوطی مارپیچی و زاویه‌دار پایین چهره حک شده‌اند. این سنگ، که آتال یا آکوانشی^۲ نام دارد، بین قرن هجدهم و نوزدهم تراشیده شد و متعلق به منطقه کراس‌ریور در افریقای مرکزی است. این مجسمه از جنس بازالت و ارتفاع آن تقریباً ۲۹ اینچ است. مجسمه‌ها در افریقای سیاه به ندرت از جنس سنگی چنین سخت ساخته می‌شوند، اما حدود ۳۰۰ اثر مشابه به همین مجسمه در منطقه جنگلی میانه کراس‌ریور در نیجریه پیدا شده است. بومیان اجاگام^۳ که در این منطقه می‌زیستند این مجسمه‌ها را آکوانشی (انسان مرده زیر خاک) می‌خواندند و اقوام مجاور، به این مونولیت‌ها آتال (سنگ) می‌گفتند. احتمالاً آتال برای بزرگداشت مردگان حکاکی می‌شد، بدین ترتیب که تخته‌سنگ‌های آتشفشانی را با ابزارهای فلزی یا سنگی می‌تراشیدند و صیقل می‌دادند تا شکل چهره انسانی و بدنی ساده بیافرینند.

این سنگ‌ها آن قدر واجد اهمیت هستند که در کتاب‌های درسی ذکر شوند و توجه توریست‌ها را به خود جلب کنند، اما یافتن اطلاعات موثق درباره چگونگی و علت آفرینش آنها ساده نیست. فیلیپ آلیسون^۴ در یکی از معدود تألیفات موجود درباره این سنگ‌ها می‌نویسد که جمع‌آوری

1. sacrifice

2. akwanschi

3. Ejagham

4. Philip Allison